

NZUKỌ AHỤ MERE KA OBITỌỌ PỌL ỤTỌ

Ndi Filipai 1:1-7,27-30; 2:1-30.

IHEỌMỤMỤ 405

Nke Ndị etiti

AMAOKWU IBUN’ISI: “Nwekọnu otù uche, unu nile, werenu obi sorita onwe-unu hukọ ahuhu, burunu ndi nāhu umu-nna unu n’anya, ndi nwere obi ọmiko ndi nwere uche di ume-ala” (I Pita 3:8).

Onye-ozì Nye Ndị Mba-ọzọ

Pọl onye ozì bụ onye na-ejere ndị Mba-ọzọ ozì. Ya, onwe-ya bụ onye Ju, ma Chineke nyere ya ozì pụrụ iche izisara “aturu ọzọ”. Ọkpụkpọ oku nke ozì-oma bụ nke dirị onye ọ bụla: onye nke chọrọ pụrụ ịbịa nara miri nke ndụ n’efu. Chineke chọrọ ka madụ nile nọ n’ebe nile nūrụ akụkọ nke ozì-oma, ka ewe zọpụta ndị chọrọ.

N’otù abalị oge Pọl nọ na njem igbasa ozì-oma nke ugbo abụa ọ hūrụ ọhụ. “Otù nwoke, bú onye Masedonia, nēguzo, nāriọ ya, si, Gabita na Masedonia, yere ayi aka” (Ọlu Ndi-ozì 16:9). Pọl matara na ọ bụ ozì nke si n’ebe Chineke nọ bia, ya na Sailas we malite njem n’otu oge ahụ ijeru isi obodo nke Masedonia, nke bú Filipai.

Ụzọ ha na ụmụ madụ si enwe mmekọrịta bụ ịbà n’ulo nzukọ nke ndị-Ju n’Ụbọchị Izu-ike we n’akwara ha na Onye nzọpụta ahụ nke ha na-ele anya ọbịbịa ya abịawo. Onye ahụ bụ Jisọs Kraist. Ọ dighị ọtụtụ ndị-Ju nọ n’obodo Filipai, ma n’Ụbọchị Izu-ike Pọl na Sailas we hụta igwe ụmụ-nwayị ndị zukorọ n’akụkụ oké osimiri ikpe ekpere nye Chineke. N’etiti ha ka Lidia nọkwa, bú nwayị ji ego na-achụ ego na-ekpere Chineke. Obi ya ghere oghe ige ntị n’ozì nke Pọl n’ezisa bú ozì-oma banyere Jisọs. O kwere na Jisọs bụ Ọkpara Chineke, we nabata ozizi nile nke Pọl. Ọ jikekwara ka eme ya baptizim dika onye Kraist, ọ bụ ezie ọ gaje ịnara mkpagbu.

Mgbe nka gasiri, ewe tie Pọl na Sailas ihe otiti tubakwa ha n’ulo mkporọ dị na Filipai n’ihi na ha kwusara Jisọs. Ọbara n’agba ha n’azu, ụkwụ ha dika n’otosi, Chineke we zite ala-oma-jijiji ikwhe ulo mkporọ we naputa ha. Site n’ọlụ ebube nka onye nche ulo mkporọ na ezi-na-ulo ya nwere nzọpụta. Ụzọ madụ abụa ndia bụ ndị cheghariri malitere nzukọ Kraist na Filipai.

Ncheta Obi Ụtọ

Ọ bụ obi ụtọ di uku ka Pọl onye ozì na eji echeta nzukọ Kraist nke dị na Filipai. Ọ sirị: “Anamekele Chinekem na ncheta nile m’nēcheta unu” (Ndi Filipai 1:3). Ọ bụ ihe ọñụ izisara ndị ganabata ya ozizi nke Kraist. Nani icheta ndia buru ya ngozi, ha na-abukwari ngozi site n’oge o zutere ha na mbu.

Pọl na nzukọ nke dị na Filipai nwere mmekọrịta na ntozu okè nke kwesiri ka ezi onye nke Kraist new. Obi ha nabatara nkwusa nke Pọl, ha na-erube kwa isi nye nzisa, ozì-oma ahụ, ọbuná n’oge Pọl na-anoghi n’etiti ha.

Akwukwọ Nso na-agwa ayi si “Nēkwenyenu ndi-isi-unu, nēdakwa-nu onwe-unu n’okpuru ha: n’ihi na ndi ahu nāmu anya n’ihi nkuru obi-unu, dika ndi gāza ajuju bayere unu; ka ha we were ọñụ me nka, ghara isu ude” (Ndi Hibu 13:17). Ayi puru ịbụ ngozi nye ndi na-ejere ayi ozì, ndi duziworo ayi rue Kraist, ma ọ buru na ayi na-ebi ndu dika okwu Chineke si di, na-etinye ọchichọ ayi nime ọchichọ nke Chineke. N’uzọ dị otú a ayi onwe-ayi na-enwekwa obi uto.

Mkpagbu

Pọl efewo Jisọs ọfufè ogologo oge, ọ matakwarana na ụgwọ ọlụ na-echere ya n’Elu-igwe. Ọ natawo ọtụtụ mkpagbu n’ihi Ozi-Ọma nke Kraist, ma nka emeghi ya ka ọ chọọ ịlaghachi azu. Ọbuná ugbo a ọ nọ n’ulo mkporọ ọzọ ọ kwuru si “Nānuru ọñụ n’onwe-ayi mgbe nile”. Ọ hūrụ Jisọs n’anya nke uku nke mere na ọ na na-eme ya obi ụtọ ije n’elu-igwe otù mgbe ahụ. Ma ọ masikwara ya inodụ inyere ndi ọzọ aka ma ọ buru ọchichọ nke Chineke.

Mkparita-uka Ayi

Na ndumọdụ Pọl nye nzukọ Kraist dị na Filipai, ọ gwara ha ka ha kpachara anya ikwu okwu nke na-enye Jisọs otuto. Ndi nuru mkparita uka ha kwesiri isi na nka kwuputa na ha bu ndi Kristian. Ikwu okwu banyere ihe Chineke na-eme ka obi toọ ayi utọ n'uzọ nke ndu a. Chineke n'onwe-Ya na-aribakwa udi ikwu okwu a ama. Na akwukwo Malakai ayi na-agu, "Ndi natu egwu Jehova nekwurita okwu, otu onye na ibe-ya: Jehova we na nti, nu, ewe dere ndi natu egwu Jehova, ndi nēchē kwa ēchichē aha-Ya, akwukwo ncheta n'iru Ya (Malakai 3:16).

Mkparita uka gi ọ bu nke na-agaghi eme gi ihere ma-ọburu na Jisọs ga ana nti ya? Ya-onwe-Ya matara ihe nile nke ina-ekwu na nke I na-emekwa. Okwu nke ekwuoro okwu apughị ikwughasi ha, ma-ọbuna asi na ayi ekwue okwu nchehari maka nka. Ya mere ka ayi kpachapu anya ikwu okwu kwesiri ndi Kraist. Ọ buru na obi ayi adi nsọ ayi agaghi na-ekwu okwu na-ezighi ezi. "Onu site n'ihe nke obi nwebigara okē nekwi okwu" (Matiu 12:34).

Uche Nke Kraist

Mgbe ayi bu ndi nke Kraist ayi na-abu oyiri Kraist, ayi na-emekwa ihe na-atọ Ya utọ. Pọl gara n'iru ikwu si, " Nwenu uche a nime onwe-unu, nke di kwa nime Kraist Jisus" (Ndi Filipai 2:5). Ọ kwara ihe uche Kraist bu. Jisọs di uku n'Elu-igwe nke mere na ọ dighi agu ya n'ihe ifuli Onwe-Ya elu ikwu na Ya na Chineke ra nrata. Ma ọ di na njikere iwea Onwe-Ya ala we rapu otuto ya, bja n'ụwa na udi nke oru, we gaa n'iru rue iwere obi-ume-ala nwua onwu n'aka ndi mmehie ka O we buru ngozi nye umu madu. Otu a ka uche Kraist di -- otu a ka O si eche echiche

Ọ dighi onye ọ bua n'etiti ayi nke puru iwere onwe-ayi tunyere Chineke. Madu nile emehiewo, kwesi-kwa ije n'oku ala muo dika ahuhu nye mmehie ndi ahu. Ma ọ buru na Jisọs anwughị n'ihie mmehie ayi ọ dighi onye ọ bua nime ayi apuru izoputa. Ọ dighi uto ọ bua ayi nwere iji zoputa onwe-ayi ma ọ bughị Jisọs. Ihe ọ bua nke ayi nwere, ohere ọ bua ijeru Elu-igwe nke ayi nwetaworo ruru ayi aka bu n'ihie na Jisọs nwuru ikwu ugwo mgbaputa ayi. Ma ọ buru na Jisọs onye si n'otuto bja, wedara onwe-Ya ala inwu obuna onwu nke obe, obuna ayi onwe-ayi kwesiri n'obi di ume-ala inwu onwu na ofufe nke Onye-nwe-ayi. Ayi puru ino na njikere ime dika Jisọs mere?

Oge ufodu ọ na-adi ike ibi ndu nguzosi-ike dika onye Kraist ma-ọburu n'onwunwa abia karja n'inwu. Ufodu madu no ndi site n'inu oku na mkpebi, jikere inye onwe-ha inwu onwu n'ihie okwukwe, na-atufu inu-oku na inogidesi-ike ahụ ha nwere nime Onye-nwe-ayi site n'onwunwa nke na-adakwasị ha site n'ubochi rue ubochi, ihe utọ nke ụwa, ma-ọbu ochicho nke akụ. Ọ bu nani ndi ahụ na-edebe okwukwe ha rue ogwugwu ga-enweta okpu nke ndu ahụ.

Ikpere Nile Ga-egbu N'Ala

Jisọs kwuru ugwo mgbaputa ayi; ya mere Chineke weliri Ya elu karja. Usu nile nke Elu-igwe na-egbu ikpere n'iru Ya. Ubochi na-abia na ndu madu ọ bua mgbe ya onwe-ya ga-asopuru Okpara Chineke we gbukwa ikpere nye Ya. Ayi-onwe ayi bu ndi huru Jisọs n'anya n'akpo isi ala nye Ya kwa ubochi -- ayi na-akpo kwa isi ala Ya oge nile, nime obi ayi. Ma ndi ahụ juru ikpo isi ala nye Jisọs ugbua ka aga-amanye n'ike ikpo isi ala nye Ya n'oge ikpe, we kwuputa na Ya-onwe-Ya bu Kraist ahụ. Onye nke ahụ ha meworo ihe ochi, onye ha jiworo aha Ya kwue okwu efu, ma-ọbu ha lefuru Ya anya, onye ahụ ka ha ga-ekwuputa dika Eze ndi eze nile na Onye-nwenu kachasi ndi-nwenu nile. Obuna ndi eze nile na ndi okacha-mara di na ochichi obodo ga-akpo isi ala nye Jisọs. "Ikpere nile" ga-egbu n'ala.

Inwe Onu Site N'Irube Isi

"Ọ buru na unu ekwe, we nu, ezi ihe nke ala-unu ka unu geri ma ọ buru na unu aju, we nupu isi, mma-agma gerichapu unu" (Aisaia 1:19,20). Ndi Filipai na-erita uru nke sitere n'irube isi, ma Pọl choro ka ha nogide n'inwe uche nke Kraist. Obuna ma asi na ayi aghotaghi iwu ufodu amanyere ayi ka ayi mee, ekwewo ayi nkwa ngozi ma-ọburu na ayi erube isi. Jisọs siri: "Etughm ihe Mu onwem nacho, kama ihe Onye ziterem nacho" (Jon 5:30). N'oge ozo Jisọs kwukwara si: "Mu onwem neme ihe na-atọ Ya utọ mgbe nile" (Jon 8:29). Ayi nwere ike ikwu na ayi na-eme ihe na-atọ Chineke utọ mgbe nile? Ayi na-erube isi nye ndi n'achi isi nye ayi? Ọ buru na ayi na-eme otu a ayi nwere oghere inweta ngozi nile nke Chineke.

Ihe N'ụwa Nke a

Mgbe Jisọs nọ n'elu-ụwa Ọ siri, "Mu onwem bu ihè nke uwa" (Jọn 8:12), ma Ọ na-aga n'Elu-igwe o we nye iwu a banyere ije ọzi: "Unu onwe-unu bu ihè nke ụwa" (Matiu 5:14). Ọlụ diri ihè bụ idi na-enwu enwu.

Jisọs sị k'ay' wer'ez'ihe nenwu

Dika Orioma

N'enu nim'abali;

N'ụwa ọchịchị nka

Ay'aghagh'inwu,

Gi nọ n'akụkụ gi,

Mụ nọ na nkem."

I na-enwuru Jisọs? Ezi onye nke Kraist na-aputa ihè n'etiti ndi mmehie dika ọkù na enwuputa n'ọchịchị.

I no N'Udo

Otu ihe ana-eji amata onye Kraist bụ Ọ nọ n'udo mgbe nile. Pọl siri: "unu emela ihe ọ bula n'uzo ikpa-iche-iche ma-ọbu n'uzo icho otuto efu" (Ndi Filipai 2:3). Alula ọlụ gi n'ulo nzuko ka madu we hu gi, igosi ike-gi na onyinye-ọlụ nke enyere gi. Igba ama ayi na nzuko ga-abu nọọ inye Chineke otuto, ka ọ ghara ibu ime ka ndi ọzọ mara ihe ayi meworo. Abụ ana-abụ kwesiri iwetara onye n'ege nti ngozi, weta kwa amam-ikpe nye onye mmehie, mgbe ahụ a ga-anabata ya n'Elu-igwe wee gozie onye ahụ nke na-abu abụ. Ndi na-akpo ubo di iche iche n' ọfufè Chineke kwesiri itughari uche ma ubo ha na-akpo ọ na-emetu mkpuru obi ndi na-ege nti, ka ha ghara idi na atughari uche ha banyere oche nke ha na-anodu ma-ọbu iche uche ma ha na-enweta kwa otuto nke kwesiri ha. Nankowa, onye nwere obi-ume-ala bu onye ahụ nke na-adighi eche banyere onwe ya. Ọ choro ka ndu ya buru ngozi nye ndi ọzọ.

Ndi Jikeere Ihu Olu

Nime ala-ala obi Pọl ọ na-anuri onu mgbe nile, ma o nwekwara ihe mwuta na ibu arọ ọ na-ebu kwa. otu nime ihe mwuta ndia bu na ọ di nani madu ole-na-ole bu ndi agu inye ndu ha dum iji lara Onye nwe-ayi ọlụ na-agu. Ọ siri na ha na-ele ihe nke aka ha anya karia ihe nke Chineke. Pọl dere akwukwo a ihe ra ka puku arọ abua gara aga, ma ọ na-akowa ihe banyere madu na mkpa di iche iche di n'etiti ndi Kraist dika aga-asị na ya-onwe-ya di ndu rue n'ubochi ta. Madu ole-na-ole ga aza oku Chineke n'izu okè wee rapu ọzọ nke ha si ebi ndu, rapu kwa ọchichọ ha maka ihe nke ndu a. Ayi na-anuri onu n'ihu na ha di otutu nime nzuko ayi ndi puru irapu ulo ha mara mma ga igbasa ozi-oma n'ama, ndi puru inya ugbo-ala ga n'ebe di anya ileta ndi-oria nime ulo-ogwu, ma obu ileta ndi nọ n'ulo-mkporo. Ndi ọzọ kwa kwesiri ntukwasi-obi n'uzo inyere ndi ogbenye aka, ikewa ihe nta ha nwere nye ndi nwere ihe ole-na-ole. Otutu ugbo ndi ahụ na-enweghi ri-nne na-abu ndi na-enye pukari ndi ọzọ ihe. Jisọs huru nka we kwue si, "Onye ọ bula nke gekuru nani iko miri oyi nye otu onye nime ndi nta ndia nua n'aha onye neso uzom, n'ezie asim unu, ọ gagh-etufu ugwo-olu ya ma-oli" (Matiu 10:42). Ọ ka nwekwara ufodu madu ndi kwesiri ntukwasi-obi ndi Pọl na-adabere n'ihe nile. Otu onye nime ha bu Epafrodaitos, onye nyeworo ike ya nile n'ofufè Chineke ; Pọl na-eziga ya ileta ndi Filipai. Onye ọzọ bu Timoti. Pọl huru Timoti n'anya dika nwa ya. Ya onwe-ya na-aga ileta ndi Filipai. Pọl nwere olile-anya na-aga anaputa ya site n'ulo mkporo ka ọ we ga buru ha oké ngozi, n'ihu na o jikere inyechasi onwe-ya ka ọ buru inye aka. Pọl na-atughari uche oge ọ ga-ezute ndi nzuko ahụ di na Filipai n'Elu-igwe. Ọ ga anuri onu n'ihu na idogbu onwe-ya n'olu abughi ihe efu. Ha ga-abu ufodu nime mkpuru ndi ọ ga edebe n'ukwu Onye-nwe-ayi.

AJUUU

1. Òlee ndi bụ ndi Filipai bụ ndi ahụ Pọl degara akwụkwọ a?
2. Òlee oge Pọl zutere ha na mbụ? Òlee ndi bụ ndi mbụ chegharịrị?
3. Gịnị mere obi ji na-atọ Pọl uto mgbe ọ bụla o chetara ndi Filipai?
4. Gịnị ka Pọl kwuru banyere mkparịta ụka ayị?
5. Pọl kwuru sị: ‘Nwenu uche a nime onwe-unu nke di kwa nime Kraist Jisus’. Gịnị bụ uch nke Kraist Jisus?
6. Òlee otú ayị ga-esi bụrụ ihè nime ụwa nka?
7. Ọ bụrụ na ụmụ madụ akpọghị isi ala nye Jisus ugbu a, Òlee oge ha ga-eji kpọ isi ala nye Ya?
8. Òlee ndi bụ ndi nyeere Pọl aka kwesiri ntụkwasị obi?
9. Gịnị kwesiri ibụ ihe ayị ga-etinye n’obi n’ije ozi nke Jisus?
10. Òlee ebe ka Pọl nọ n’oge ọ dere akwụkwọ ozi nka?